

РЕШЕНИЕ

№ 587

гр. В., 28.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – В., I СЪСТАВ НО, в публично заседание на
единадесети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: П. Т. П.

при участието на секретаря М. И. В.
като разгледа докладваното от П. Т. П. Гражданско дело № 20221320100919
по описа за 2022 година

Делото е образувано по искова молба от „И.Ф.“ ЕООД, с ЕИК: 201196810, със седалище и адрес на управление: гр. С. – 1408, район „Т.“, ж.к. „И.В.“, ул. „Б.“ № 17, ап. 1 против С. Б. Р., с ЕГН: *****, с адрес: гр. В., ж.к. „К.Б.“ бл. 16, вх. Е, ет. 4, ап. 143, с която е предявен иск с правна квалификация чл. 415, във вр. с чл. 124 ГПК, във вр. с 79, ал. 1 и чл. 86 ЗЗД, чл. 9 от Закона за потребителския кредит, във вр. с чл. 6 от Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние.

Твърди се от ищеца, че на 15.12.2020 г. между ищцовото дружество като кредитор и ответника като кредитополучател е сключен Договор за предоставяне на кредит от разстояние № 320950. Договорът е сключен при условията на ЗПФУР. Посочва се, че отпуснатият кредит е в размер на 1000.00 лева и съгласно заявката на кредитополучателя сумата е отпусната на името на кредитополучателя в „Изи Пей“ на същия ден – 15.12.2020 г. Уговорено е вземането по договора да бъде погасено на 12 вноски за периода от 14.01.2021 г. до 10.12.2021 г., като първите 11 вноски са в размер на 83.33 лева, а последната 12-та вноска е в размер на 83.37 лева. Поддържа се, че ответникът не е извършил погасяване на кредита. Страните са уговорили и заплащане на договорна лихва с лихвен процент в размер на 40.15 % годишно. Не е погасено и вземането за лихва, което е в размер на 156.25 лева.

Ищцовото дружество е подало заявление за изпълнение по чл. 410 от ГПК, за което е образувано ч.гр.д. № 50/2022 г. по описа на Районен съд – В. и е издадена заповед за изпълнение, но връчването на длъжника е станало при условията на чл. 47, ал. 5 от ГПК и поради това ищецът обосновава правния си интерес от предявяване на настоящия установителен иск.

Иска се от съда да постанови решение, с което да признае за установено по отношение на ответника, че дължи на ищеца сумата в общ размер от 1106.25 лева, от която сумата от 950.00 лева – главница и сумата от 156.25 лева – договорна лихва за периода от 15.12.2020 г. до 11.10.2021 г., ведно със законната лихва, считано от подаване на заявлението в съда до окончателното плащане.

Претендират се разноските по заповедното и по исковото производство.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил отговор от ответника, чрез назначеният по делото особен представител, в който исковите се оспорват изцяло. Оспорва се облигационната връзка между страните. Посочва се, че липсват доказателства, както че ответникът е автор на електронната заявка, така и че ищецът е предоставил информацията по чл. 8 и чл. 9 от ЗПФУР съгласно изискванията на чл. 10 от ЗПФУР. Сочи се, че съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗПФУР при договори за предоставяне на финансови услуги от разстояние доставчикът е длъжен да докаже, че е изпълнил задълженията си за предоставяне на информация на потребителя, спазил сроковете по чл. 12, ал. 1 и 2, получил е съгласието на потребителя за сключване на договора и ако е необходимо за неговото изпълнение през периода, през който потребителят има право да се откаже от сключения договор, както и че между страните са разменени електронните съобщения, отговарящи на изискванията на ЗЕДЕУУ. Излага се, че от представените от ищеца по делото доказателства не се установява, че между страните е постигнато съгласие за сключване на договора, на който се позовава ищеца и че ответникът се е съгласил именно при условията на този договор да върне получената сума. Претендира се неравностойност на клаузата по договора относно лихвения процент – 40.15 %, сочи се, че размерът е прекомерен и е в противоречие с добрите нрави. Иска се съдът да отхвърли исковите като неоснователни.

Събрани са писмени доказателства, назначени и изслушани са съдебно-техническа и съдебно-счетоводна експертизи, приложено е ч.гр.д. № 50/2022 г. по описа на Районен съд - В..

Съдът, като взе предвид постъпилата искова молба и съобразявайки представените по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, прие за установено следното от фактическа и правна страна:

На 15.12.2020 г. е сключен Договор за предоставяне на кредит от разстояние № 320950 между „И.Ф.“ ЕООД като кредитор и ответника С. Б. Р. като потребител за предоставяне на потребителски кредит в размер на 1000.00 лева по продукт „Бърз на вноски“. Съгласно сключеният договор – чл. 4, ал. 3, т. 2 и изготвения погасителен план, ответникът е следвало да погасява в срок, като съгласно условията на договора заплати 11 броя вноски, всяка в размер на 83.33 лева на обща стойност от 916.63 лева, с първа вноска на 14.01.2021 г. и последна вноска на 10.12.2021 г. в размер на 83.37 лева. Общият размер на главницата по кредита е 1000.00 лева. При изплащане на вноските по кредита, ответникът следва да превежда освен главницата и договорна лихва, която е фиксирана съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3 от сключения договор с ГЛП на 40.15 %.

Видно от заключението на вещото лице по съдебно-счетоводната експертиза, което не е оспорено от страните и е прието по делото е, че същото направило писмено запитване до „Изипей“ АД относно поставената му задача и получило отговор с изх. № 2023051017001978/07.06.2023 г., с който отговор му предоставили заверено копие на платежен документ за получени пари в брой – разписка № 0700012133437051 от 15.12.2020 г. в 17:44:46 ч., удостоверяваща изплащането на паричен превод в размер на 1000.00 лева, нареден по системен код 2000000237060954 от „И.Ф.“ ЕООД в полза на С. Б. Р., с основание на превода „договор 320950“, която разписка е приложена към заключението на вещото лице. На разписката за получател е положен подпис и саморъчно изписано име и фамилия от ответницата С. Р. Подписът и почеркът на разписката не са оспорени от ответницата. Вещото лице е посочило в заключението си, че ответницата е направила едно плащане по договора на 15.12.2020 г. в размер на 50.00 лева, като сумата е прихваната от главницата частично и останал неплатен остатък по главницата в размер на 950.00 лева за периода от 14.01.2021 г. до 10.12.2021 г. Посочило е, че няма направени плащания по договорната лихва. От заключението е видно, че непогасеният остатък от главницата е в размер на 950.00 лева за периода от 14.01.2021 г. до 10.12.2021 г., а непогасената договорна лихва е в размер на 156.25 лева за периода от 15.12.2020 г. до 11.10.2021 г.

Видно от заключението на вещото лице, изготвило съдебно-техническата експертиза е, че в представения звукозапис върху компакт диска липсват признаци за манипулиране, също така липсва проведен диалог между две лица, налице е само един женски глас.

С оглед горното, съдът намира от правна страна следното: Съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗПФУР при договори за предоставяне на финансови услуги от разстояние доставчикът е длъжен да докаже, че е изпълнил задълженията си за предоставяне на информация на потребителя; че е спазил сроковете по чл. 12, ал. 1 от същия договор и е получил съгласието на потребителя за сключване на договора и за неговото изпълнение през периода, през който потребителят има право да се откаже от сключения договор. Установи се от заключението на съдебно-счетоводната експертиза, че ответницата е получила фактическата власт върху парична сума в размер на 1000.00 лева, която е предадена лично в брой на каса на „Изи пей“, а именно: ищцовото дружество е превело в полза на ответницата С. Б. Р. сумата в размер на 1000.00 лева, видно от разписка № 0700012133437051 от 15.12.2020 г. в 17:44:46ч., удостоверяваща изплащането на паричен превод в размер на 1000.00 лева, нареден по системен код 2000000237060954 от „И.Ф.“ ЕООД в полза на С. Б. Р., с основание на превода „договор 320950“, която разписка е приложена към заключението на вещото лице. На разписката за получател е положен подпис и саморъчно изписано име и фамилия от ответницата С. Р. Подписът и почеркът на разписката не са оспорени от ответницата, поради което съдът приема, че кредитът е усвоен от същата. Вещото лице е посочило в заключението си, че ответницата е направила едно плащане по договора на 15.12.2020 г. в размер на 50.00 лева. Извършеното от същата плащане следва да се счита за признание дължимостта на сумите.

Ответникът е следвало да погасява заема на фиксирани вноски по дати, включващи два варианта - главница, договорна лихва и неустойка - при непредставяне на обезпечение по чл. 4, ал. 2 от договора и при представяне на обезпечение – главница и договорна лихва.

С оглед горното, Съдът намира, че се установява наличието на сключен договор за заем, регламентиран в чл. 240 ЗЗД. Съгласно разпоредбата на чл. 240, ал. 1 от ЗЗД, с договора за заем заемотелят предава в собственост на заемателя пари или други заместими вещи, а заемателят се задължава да върне заетата сума или вещи от същия вид, количество и качество. Според ал. 2 на същата разпоредба, заемателят дължи лихва само ако това е уговорено писмено. Договорът е сключен между страните като електронен документ, посредством постигане на съгласие чрез средства за комуникация от разстояние.

Съдът счита възраженията касаещи сключването на договора за кредит, включително, че не е положен подпис за неоснователни по следните съображения:

Процесният договор е сключен по ЗПФУР и ЗЕДЕУУ. Подписи в договор сключен по тези специални закони не се полагат, както за саморъчни, така и за електронни такива. Това е така, тъй като договорите са електронни, следователно те никога не са били материализирани на хартиен носител. При някои от техните видове, като аудиозапис или видеозапис /съгласно чл. 3, т. 35 от Регламент 910/2014 г./, въобще технически е невъзможно да се полага дори електронен подпис. По повод поставяне на електронни подписи на договорите в електронен текстов формат – ЗПФУР не поставя такова условие за действителност. В цитирания регламент на ЕС също няма такова изискване за действителност. Не съществува задължение за сключване на договор за кредит само чрез електронен подпис. Волеизявлението за сключване на такъв договор от страна на кредитополучателя се дава посредством изпълнението на процедурата по сключването му.

Съгласно чл. 22 от ЗПК когато не са спазени изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 9 –10 от същия закон, договорът за потребителски кредит е недействителен. Не се установява от събраните доказателства неспазване на изискванията на посочените разпоредби, поради което Съдът приема, че договорът е действителен. Възражението на ответника за недействителност на договора съдът намира за неоснователно, предвид разпоредбата на чл.

5, ал. 13 от същия закон, постановяваща, че когато договорът за предоставяне на потребителски кредит е сключен по инициатива на потребителя чрез използването на средство за комуникация от разстояние по смисъла на Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние, което не позволява предоставяне на преддоговорната информация на хартиен или на друг траен носител, както и в случаите по ал. 10, кредиторът, предоставя преддоговорната информация посредством формуляра по ал. 2 незабавно след сключването на договора за потребителски кредит.

Съгласно разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 7-12 ЗПК договорът следва да съдържа общия размер на кредита и условията за усвояването му; лихвения процент по кредита, условията за прилагането му и индекс или референтен лихвен процент, който е свързан с първоначалния лихвен процент, както и периодите, условията и процедурите за промяна на лихвения процент; ако при различни обстоятелства се прилагат различни лихвени проценти, тази информация се предоставя за всички приложими лихвени проценти; условията за издължаване на кредита от потребителя, включително погасителен план, съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми, дължими при различни лихвени проценти за цЕ.те на погасяването. В настоящия случай договорът съдържа погасителен план, в който са посочени погасителните вноски по брой, размер, падеж, и е посочено, че заетата сума се погасява при фиксиран лихвен процент за цЕ.я срок на договора – 40.15 %.

В случая клаузата от договора, с която е уговорен фиксиран годишен лихвен процент от 40.15 % не е нищожна поради противоречие с добрите нрави и неравноправност. Лихвите, други преки или косвени разходи, комисионни, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора, формират годишния процент на разходите по кредита, който изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи и бъдещи изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит /чл. 19, ал. 1 ЗПК/.

Съгласно чл. 19, ал. 4 ЗПК, годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. А съгласно ал. 5, клаузи в договор, надвишаващи определените по ал. 4, се считат за нищожни.

С постановление № 426 от 18.12.2014 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения на МС, в сила от 01.01.2015 г., е определен годишният размер на законната лихва за просрочени парични задължения в размер на основния лихвен процент на Българската народна банка в сила от 1 януари, на текущата година плюс 10 процентни пункта. Основният лихвен процент на БНБ за този момент е 0, 00 %, а увЕ.чен с 10 пункта се равнява на 10.00 %, при което положение е видно, че уговореният в процесния договор годишен лихвен процент от 40.15 % не надвишава пет пъти размера на законната лихва, с оглед на което клаузата не е нищожна нито поради неравноправност, нито поради противоречие с добрите нрави.

С оглед тези установени обстоятелства, Съдът намира, че исковете следва да бъдат уважени като доказани в основанието и размера.

Съобразявайки т. 12 на ТР № 4/2013 на ОС ГТК на ВКС и изхода на делото ответникът следва да понесе отговорността за разноските, както в исковото, така и в заповедното производство съобразно уважената част от исковете.

Ответникът следва да заплати на ищеца следните разноски, направени в исковото производство: 50.00 лева – заплатена държавна такса, 410.00 лева – разноски за особен представител и 300.00 лева – разноски за възнаграждение на вещи лица. Ищецът претендира и юрисконсултско възнаграждение в размер на 300.00 лева. Съдът като съобрази

фактическата и правна сложност на делото, счита, че на ищеца следва да се присъди сумата в размер на 200.00 лева за юрисконсултско възнаграждение, определено на основание чл. чл. 25 от Наредбата за заплащането на правната помощ /НЗПП/, във връзка с чл. 37 от ЗПП и чл. 78, ал. 8 от ГПК, като искането в останалата част се отхвърля като неоснователно.

Ответникът следва да заплати на ищеца и направените разноси по заповедното производство по ч. гр. д. № 50/2022 г. по описа на Районен съд – В. в общ размер на 75.00 лева /25.00 лева - за държавна такса и 50.00 лева - юрисконсултско възнаграждение/.

Водим от горното Съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на С. Б. Р., с ЕГН: *****, с адрес: гр. В., ж.к. „К.Б.“ бл. 16, вх. Е, ет. 4, ап. 143, че „И.Ф.“ ЕООД, с ЕИК: 201196810, със седалище и адрес на управление: гр. С. – 1408, район „Т.“, ж.к. „И.В.“, ул. „Б.“ № 17, ап. 1 има вземане спрямо С. Б. Р., с ЕГН: *****, с адрес: гр. В., ж.к. „К.Б.“ бл. 16, вх. Е, ет. 4, ап. 143 за сумата в общ размер от 1106.25 лева, от която сумата от 950.00 лева – главница и сумата от 156.25 лева – договорна лихва за периода от 15.12.2020 г. до 11.10.2021 г., както и законната лихва за забава върху главницата, считано от 09.12.2021 г. - датата на подаване на заявлението по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 50/2022 г. по описа на Районен съд - В. до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА С. Б. Р., с ЕГН: *****, с адрес: гр. В., ж.к. „К.Б.“ бл. 16, вх. Е, ет. 4, ап. 143 да заплати на „И.Ф.“ ЕООД, с ЕИК: 201196810, със седалище и адрес на управление: гр. С. – 1408, район „Т.“, ж.к. „И.В.“, ул. „Б.“ № 17, ап. 1, направени разноси в заповедното производство по ч.гр.д. № 50/2022 г. по описа на Районен съд - В. в общ размер на 75.00 лева /25.00 лева - за държавна такса и 50.00 лева - юрисконсултско възнаграждение/.

ОСЪЖДА С. Б. Р., с ЕГН: *****, с адрес: гр. В., ж.к. „К.Б.“ бл. 16, вх. Е, ет. 4, ап. 143 да заплати на „И.Ф.“ ЕООД, с ЕИК: 201196810, със седалище и адрес на управление: гр. С. – 1408, район „Т.“, ж.к. „И.В.“, ул. „Б.“ № 17, ап. 1, направените разноси в исковото производство, а именно: 50.00 лева – заплатена държавна такса, 410.00 лева – разноси за особен представител, 300.00 лева – разноси за възнаграждение на вещи лица и 200.00 лева – юрисконсултско възнаграждение, определено на основание чл. чл. 25 от Наредбата за заплащането на правната помощ /НЗПП/, във връзка с чл. 37 от ЗПП и чл. 78, ал. 8 от ГПК, като искането до пълния му претендиран размер **ОТХВЪРЛЯ** като неоснователно.

Решението може да бъде обжалвано пред Окръжен съд - В. в двуседмичен срок от връчването му на страните, като след влизането му в сила да се приложи препис по ч.гр.д. № 50/2022 г. по описа на Районен съд - В..

Съдия при Районен съд – В.: _____